

Achtergrond en motieven
WJD-gangers 2005

Rapport nr. 539

augustus 2005

drs. Joris Kregting

KASKI
onderzoek en advies over religie en samenleving

Toernooiveld 5
6525 ED Nijmegen
Postbus 6656
6503 GD Nijmegen
tel. (024) 365 35 31
fax: (024) 365 34 85
www.ru.nl/kaski
info@kaski.ru.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Achtergrond.....	4
3	Geloof en kerk.....	7
4	Bezoek WJD	12
	4.1 Algemeen	12
	4.2 Motieven bezoek WJD.....	14
5	Samenvatting	15

1 Inleiding

Van 16 tot en met 21 augustus 2005 vindt in Keulen (Duitsland) de 20^e editie van de Wereldjongerendagen (WJD) plaats. Aan de Wereldjongerendagen kunnen alle (voornamelijk katholieke) jongeren tussen de 16 en 30 jaar deelnemen. Vijf dagen lang vindt er een grootschalig programma plaats waarin ontmoeting, geloof en ontspanning centraal staan. Zo is er gelegenheid voor persoonlijke bezinning, deelname aan sociale projecten, geloofsvorming en vieringen. De WJD zijn ook dagen van ontspanning, met tijd voor het bezoeken van culturele festivals, muziekconcerten en theatervoorstellingen. Voorafgaand aan de Wereldjongerendagen vindt er in de regionale bisdommen van het gastland een voorprogramma plaats van vijf dagen. Jongeren worden verwelkomd in gastgezinnen en maken kennis met de plaatselijke gemeenschappen. Het gehele programma van de WJD omvat dus 10 dagen: vijf dagen op regionaal niveau en vijf dagen op een centrale hoofdlocatie in het gastland.

Dit internationale evenement trekt honderdduizenden jongeren uit de hele wereld. Vanuit Nederland zullen er naar verwachting tussen de 3.000 en 5.000 jongeren naar Keulen afreizen.

In opdracht van de omroep KRO/RKK heeft het KASKI in samenwerking met de ‘Landelijke Kerngroep WJD 2005’ een vragenlijst gemaakt. Met de vragenlijst wordt geprobeerd inzicht te krijgen in de achtergronden van de ‘WJD-gangers’ en hun motivatie om naar de WJD te gaan. Het is de bedoeling om de WJD-gangers na de WJD nogmaals te benaderen en ze een vragenlijst te laten invullen over hun ervaringen.

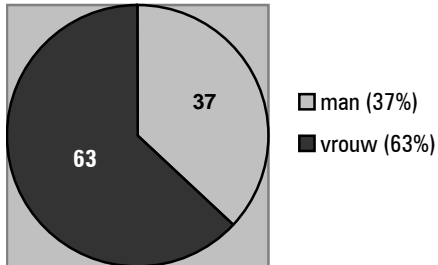
De deelnemers hebben via de drukbezochte website van de WJD de vragenlijst kunnen invullen. In totaal hebben 288 WJD-gangers de vragenlijst ingevuld¹. Zonder dat we dit met harde cijfers kunnen staven, gaan we er vanuit dat de respondenten niet sterk afwijken van de WJD-gangers die de vragenlijst niet hebben ingevuld.

De resultaten over de achtergrond van de WJD-gangers (hoofdstuk 2), hun kerkelijke betrokkenheid en geloof (hoofdstuk 3) en het bezoek aan de WJD (hoofdstuk 4), worden in cirkel- en staafdiagrammen weergegeven. In hoofdstuk 5 wordt een samenvatting van de resultaten gegeven.

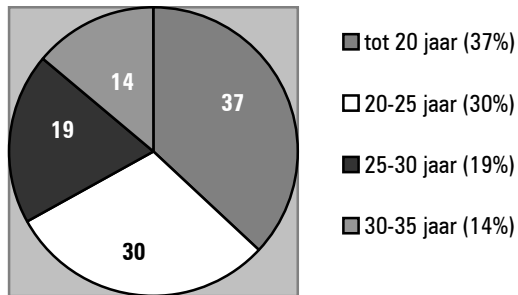
¹ In totaal hebben 309 respondenten de vragenlijst ingevuld. Respondenten van 35 jaar of ouder (21) zijn uit de verdere analyse gehaald.

2 Achtergrond

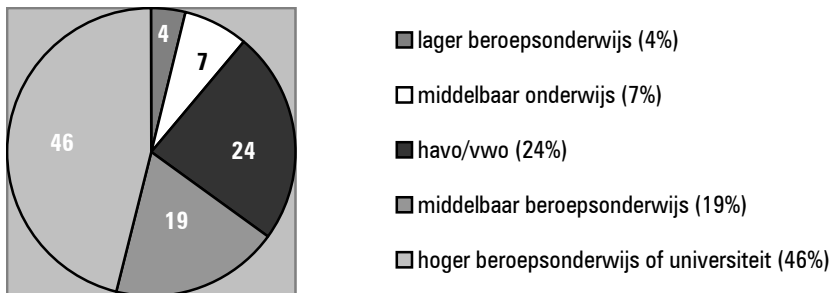
Geslacht

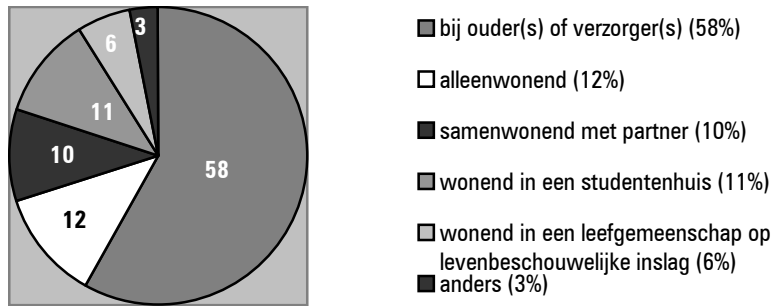
Leeftijd

Opleiding

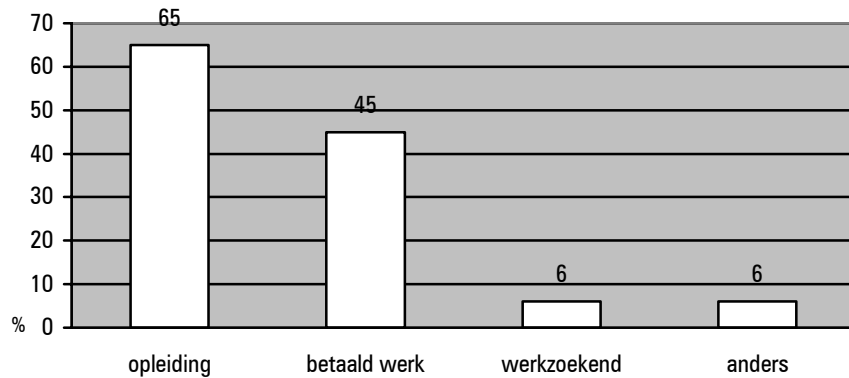
Woonsituatie

‘Anders’ is voornamelijk ‘klooster’ (1,5% van totaal)

Werksituatie

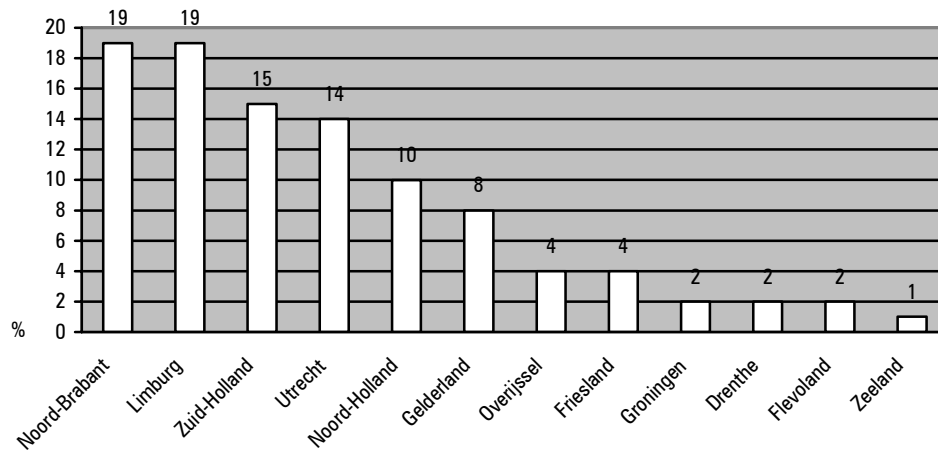
(meerdere antwoorden mogelijk)

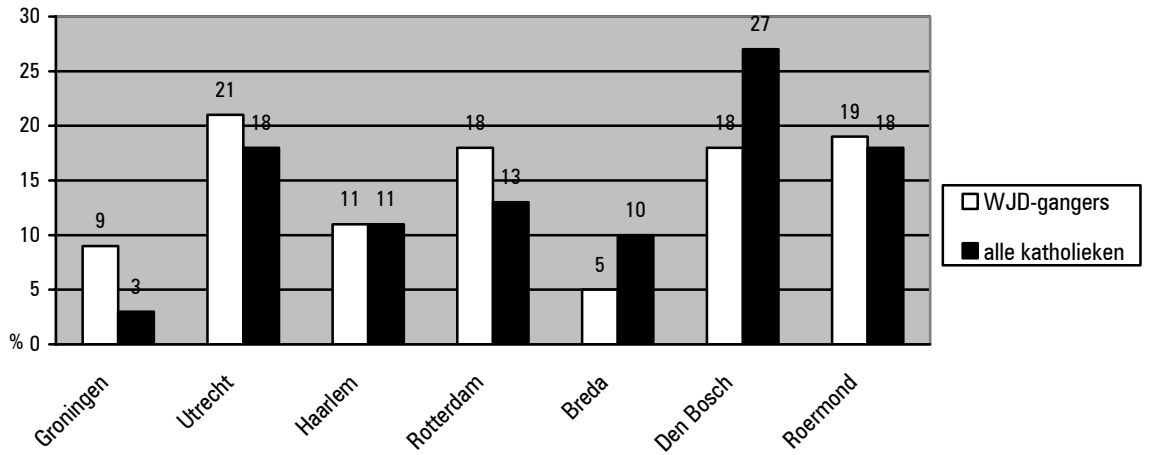
‘Anders’ is voornamelijk ‘Uitkering’, ‘WAO’ of ‘werkzaam in de huishouding/opvoeding’

20% van de WJD-gangers volgt een opleiding maar doet daarnaast ook betaald werk.

Herkomst naar provincie

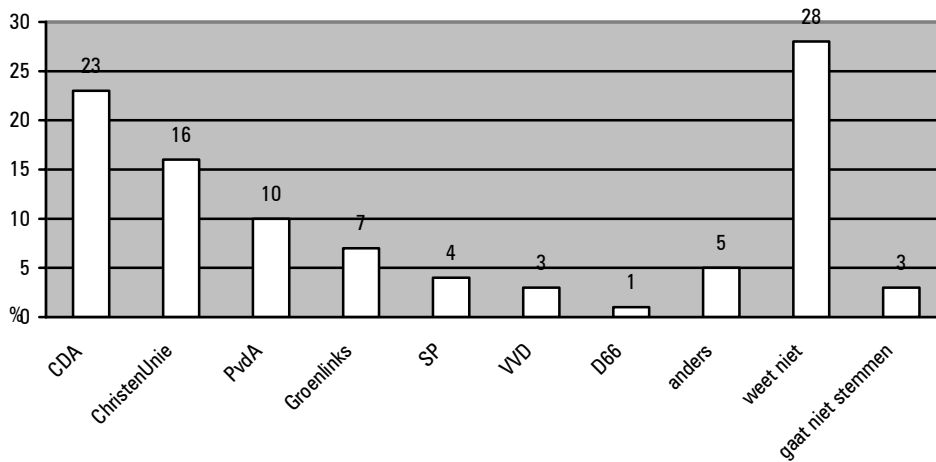

Herkomst naar bisdom

(1) Aantal katholieken per 1-1-2005 (volgens cijfers KASKI-SILA)

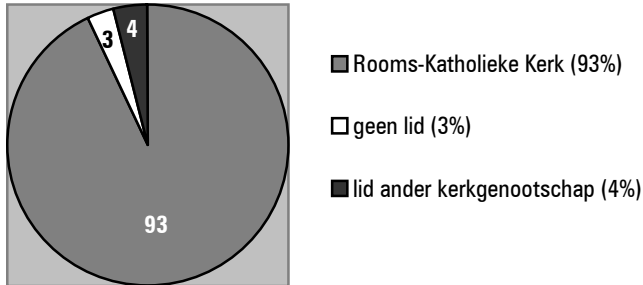
Politieke partij voorkeur

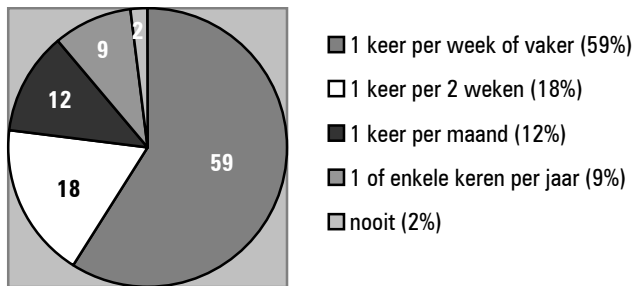
‘Anders’ is vooral ‘nog niet stemgerechtigd’ (3% van de WJD-gangers) of ‘Geert Wilders’ (1%)

3 Geloof en kerk

Kerklidmaatschap

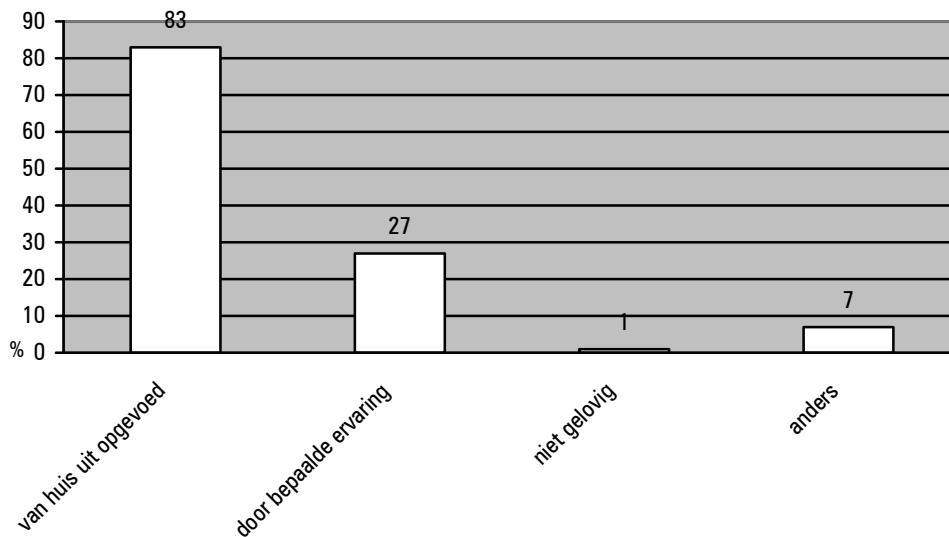

Kerkbezoek

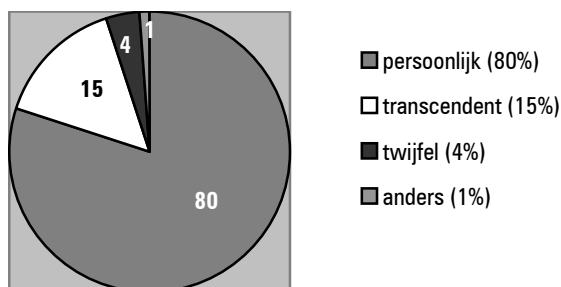

Tot geloof gekomen

(meerdere antwoorden mogelijk)

Godsbeeld

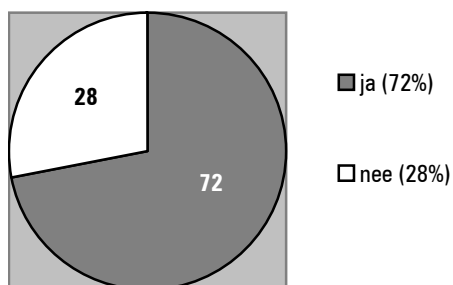

Persoonlijk: er moet een God zijn die zich met ieder mens persoonlijk bezighoudt

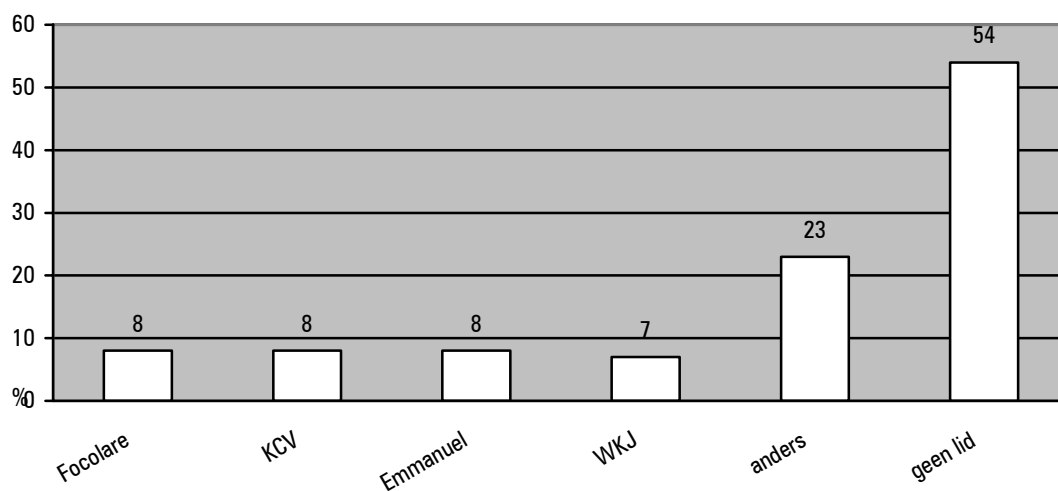
Transcendent: er moet iets zijn als een hogere macht die het leven beheerst

Twijfel: ik weet niet of er een God of hogere macht bestaat

Actief in parochie

Betrokken bij nieuwe kerkelijke bewegingen

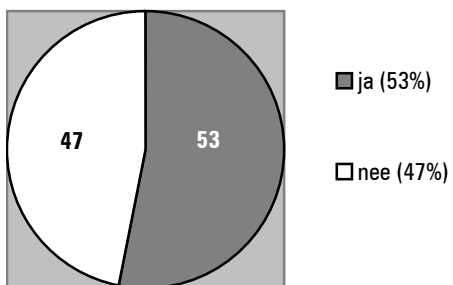

KCV: Katholiek Charismatische Vernieuwing

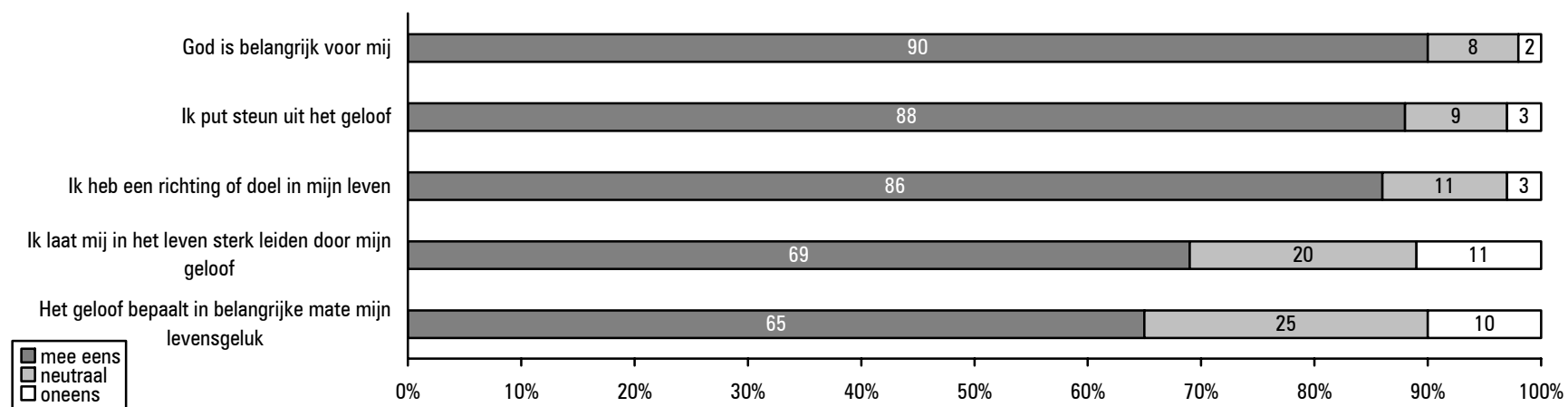
WKJ: Werkgroep Katholieke Jongeren

Anders: bijvoorbeeld Life Teens, Geloof en Licht maar ook 'kleinschalige' initiatieven en verbonden aan de parochie (jongerenpastoraat)

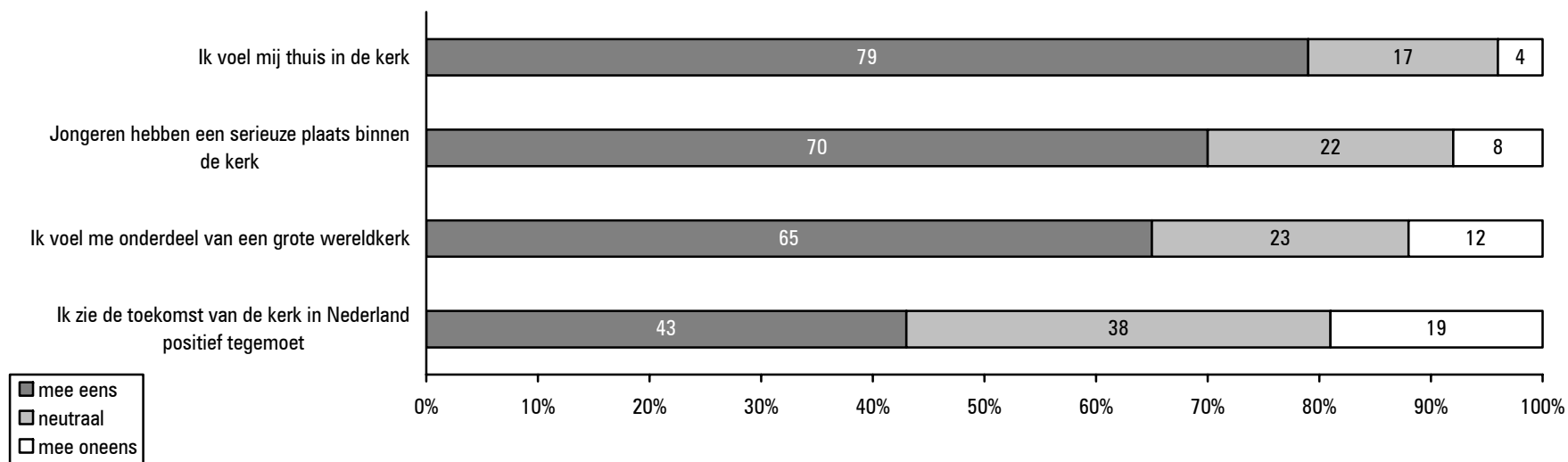
Lid van jongerengroep (koor, gespreksgroep)

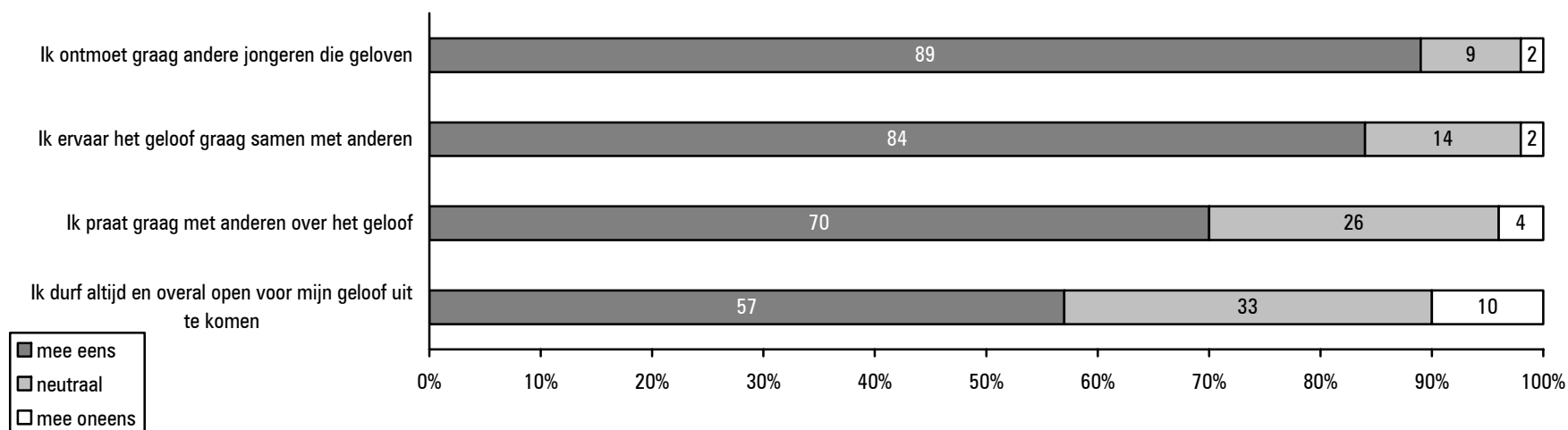
Rol van het geloof in het leven van de jongeren

Jongeren en de kerk

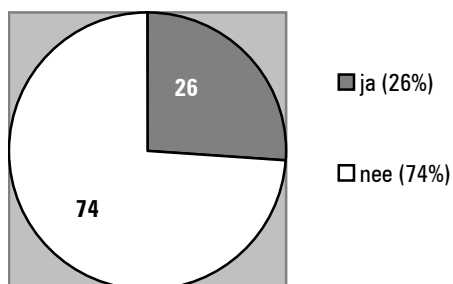
Het delen van geloof met anderen

4 Bezoek WJD

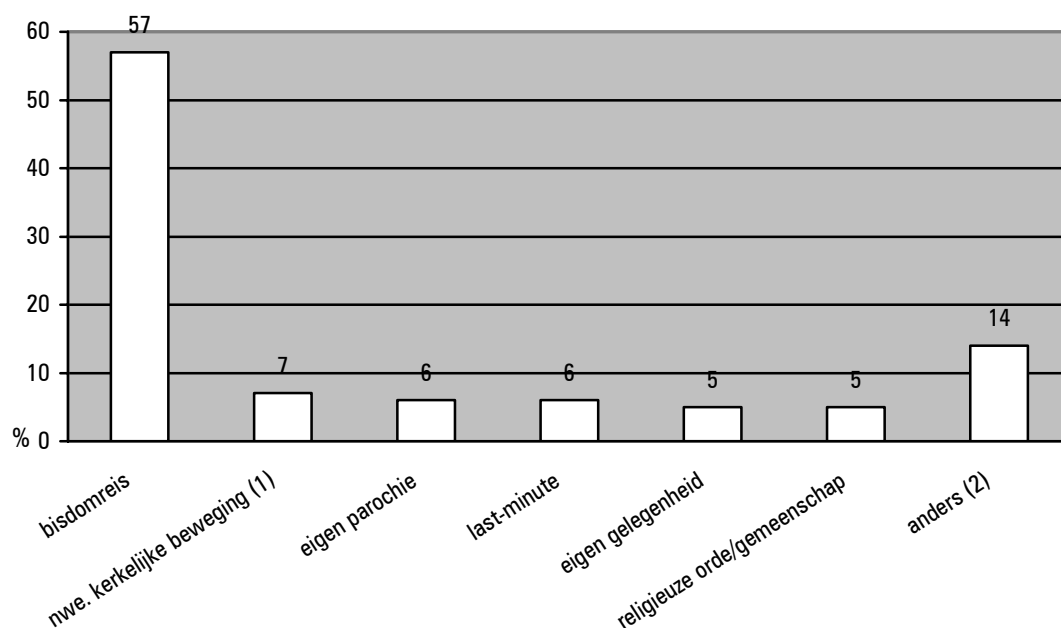
4.1 Algemeen

Eerder bezoek WJD

Plaatsen: Toronto 2002 (9%), Rome 2000 (12%), Parijs 1997 (5%). Enkele WJD-gangers zijn ook (nog) bij eerdere WJD geweest (Denver, Czestechowa, Santiago).

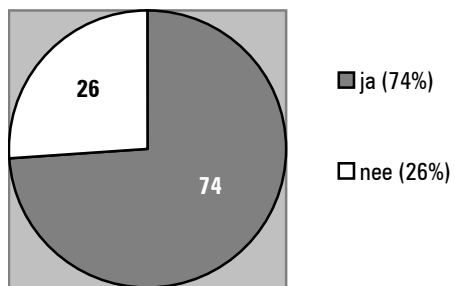
Reisinitiatief

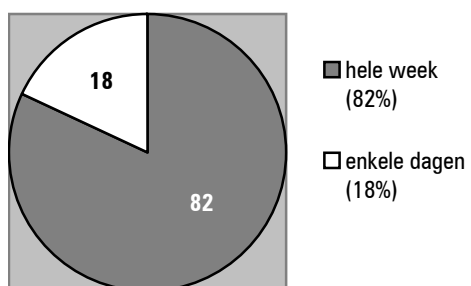
- (1) Focolarebeweging, Emmanuelgemeenschap, Katholiek Charismatische Vernieuwing, Werkgroep Katholieke Jongeren
- (2) Onder andere: Tienereis, dekenaat, Grenzeloos Keulen, als vrijwilliger, gehandicaptenreis

Deelname aan voortraject

(samenkomsten voorafgaand aan WJD)

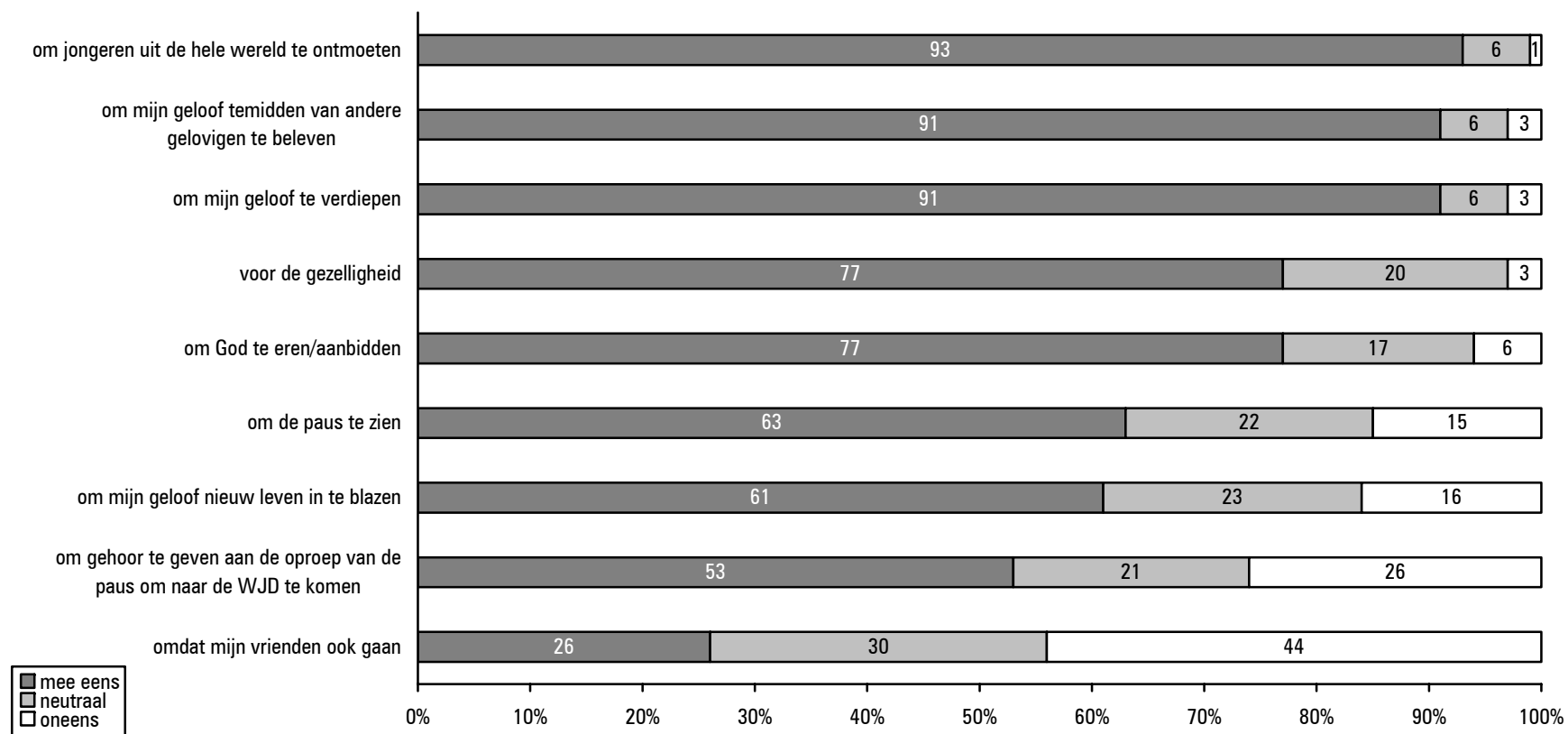

Bezoekdagen WJD

De WJD-gangers die niet de hele week gaan, gaan bijna allemaal wel in het weekend (zeker op zondag).

4.2 Motieven bezoek WJD

30% van de WJD-gangers geeft ook nog een eigen persoonlijk motief voor hun bezoek aan de WJD.

5 Samenvatting

Achtergrond

De WJD-gangers zijn jonge mensen (waaronder opvallend veel vrouwen en hoger opgeleiden) die veelal nog met hun opleiding bezig zijn (tweederde van de WJD-gangers) en nog bij hun ouders wonen (58%).

Bijna tweevijfde van de WJD-gangers komt uit de ‘katholieke’ provincies Noord-Brabant en Limburg. Een redelijk deel komt uit Zuid-Holland (15%), Utrecht (14%) of Noord-Holland (10%). Niet veel WJD-gangers komen uit het noorden van Nederland of uit Zeeland.

Het bisdom Groningen is duidelijk oververtegenwoordigd onder de WJD-gangers. 9% van de WJD-gangers komt uit dit bisdom terwijl maar 3% van alle Nederlandse katholieken in dit bisdom woont. Ook het bisdom Rotterdam is oververtegenwoordigd, 18% van de WJD-gangers tegenover 13% van de Nederlandse katholieken. De bisdommen Breda (5% van de WJD-gangers tegenover 10% van de katholieken) en Den Bosch (18% van de WJD-gangers tegenover 27% van de katholieken) zijn onder de WJD-gangers ondervertegenwoordigd.

Onder de WJD-gangers is de CDA de populairste partij. Bijna een kwart zou, als er morgen Tweede Kamer verkiezingen zouden worden gehouden, op deze partij stemmen. Eén op zes stemt op de ChristenUnie; andere politieke partijen zijn niet zo populair. Ruim een kwart weet niet op welke politieke partij men zou stemmen.

Geloof en kerk

Ruim driekwart van de WJD-gangers kunnen we typeren als ‘kerkse katholieken’: katholieken die minimaal één keer in de twee weken een kerkelijke viering bezoeken. Een even groot deel van de WJD-gangers is actief in een parochie. Iets minder dan de helft is lid van een nieuwe kerkelijke beweging, zoals Focolare of KCV. Het kunnen ook kleinschalige initiatieven (soms verbonden aan een parochie) zijn.

Vier op de vijf WJD-gangers heeft een persoonlijk godsbeeld. De rest van de WJD-gangers gelooft overwegend in een hogere macht. De meeste WJD-gangers hebben hun geloof van huis uit meegekregen.

De rol van het geloof in het leven van de WJD-gangers is groot. Het geloof in God is voor de meeste WJD-gangers belangrijk (90%) een grote steun (88%) en zorgt voor een richting in het leven (86%). Ongeveer tweederde laat zich in het (dagelijkse) leven sterk leiden door het geloof en bij een even groot deel bepaalt het geloof in belangrijke mate het levensgeluk.

Bijna 80% van de WJD-gangers voelt zich thuis in de kerk en 70% voelt zich er serieus genomen. Tweederde voelt zich onderdeel van een wereldkerk. Bijna de

helft (43%) ziet de toekomst van de kerk in Nederland positief tegemoet. De andere WJD-gangers doen dit niet (19%) of in mindere mate (38%). 90% van de WJD-gangers ontmoet graag andere gelovigen, onder andere om met hen het geloof te ervaren (84% doet dit graag). 70% praat graag met anderen over het geloof. Ruim de helft (57%) komt altijd en overal uit voor hun geloof, 10% doet dit niet.

Bezoek WJD

Een kwart is al eens eerder naar de WJD geweest, vooral naar Rome (in 2000), Toronto (2002) en Parijs (1997).

Driekwart neemt deel aan de georganiseerde voortrajecten.

De huidige reis wordt veelal via een bisdom ondernomen (57%). 82% gaat alle dagen, de rest voornamelijk alleen in het weekend.

Motieven bezoek WJD

De belangrijkste redenen voor van de WJD-gangers om de WJD te bezoeken zijn het ontmoeten van jongeren uit de hele wereld (93%), het beleven van het eigen geloof temidden van andere gelovigen (91%) en het verdiepen van het eigen geloof (91%). Ruim driekwart van de WJD-gangers komt er voor de gezelligheid en om God te eren of te aanbidden. Het zien van de paus (63%), het inblazen van nieuw leven in je geloof (61%) en het gehoor geven aan de oproep van de paus om naar de WJD te komen (53%) worden minder vaak als reden voor hun bezoek aangedragen, maar nog altijd door meer dan helft van de WJD-gangers. Van de door ons voorgelegde motieven bleek alleen een bezoek omdat vrienden ook gaan, niet vaak voor te komen. Een kwart van de WJD-gangers geeft dit als reden voor hun bezoek aan de WJD.

Overigens verwoordt bijna een derde van de WJD-gangers de reden(en) om naar de WJD in specifieke eigen bewoordingen.

Tot slot

De gemiddelde WJD-ganger is nauw betrokken bij de eigen parochie, getuige het frequente kerkbezoek en het doen van vrijwilligerswerk in de parochie. Het geloof speelt een grote rol in het leven van de WJD-gangers en de Rooms-Katholieke Kerk helpt hen bij de invulling daarvan. Ze ontmoeten graag medegelovigen om hun geloof te delen. Ondanks de secularisatie zijn de jongeren redelijk positief over de toekomst van de kerk in Nederland. Men komt open voor het geloof uit en een bezoek aan de WJD biedt hiervoor een goede mogelijkheid. Uit de hele wereld komen jonge mensen naar Keulen om het geloof te delen. De WJD-gangers bezoeken Keulen vooral voor de ontmoeting en de geloofsbeleving, meer nog dan het zien van de paus.

De WJD-gangers beleven de WJD intensief, veelal met voortraject en men blijft alle dagen (in ieder geval zeker in het weekend). Ook hier komt de grote rol van de kerk terug: bisdomreizen zijn het meest populair.